

באר אברהם

להפצת אור תורתו ותולדותיו
מבאר של הצדיק המופלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנעהניטש
בזרח"ק ר' יהודה צבי (הטני) מסטרעטין (מנו"כ בעיר בודאפעשט)

גליון ג'
משפטים-שקלים

על פי הבאר

להרה"ק רבי יהודה צבי היו ד' בנים. רבי חיים שהיה קדוש עליון לא רצה לשמש ברבנות אלא היה סוחר ונסתלק בצעירותו, רבי אברהם מסטרעטין, רבי שמואל זאנוויל מסטרעטין ורבי אליעזר מאזיפאלע.

את שושלת הקודש המשיך בנו הרה"ק רבי אברהם בראנדווין מסטרעטין. גם הוא נודע כאחד ומיוחד מגדולי צדיקי הדור והנהיג אלפי ישראל בעבודת ה' באש קודש, בדבקות ובהתלהבות, וביחוד בעבודת התפילה העצומה כהמשך לדרך שנתייסדה בסטרעליסק וקארלין, עליו העיד מרן הרה"ק מצאנו זי"ע שצורתו מסוגלת ליראת שמים. עוד כתב עליו הדברי חיים זי"ע בהאי לישנא: "הה"ק ר' אברהם הנ"ל מילא מקום אביו וישימו המשרה על שכמו להורות לבני ישראל דרכי ה', ובכל הגליל ינהרו אחריו בית ישראל ועל פיו יצאו ויבואו, וכאשר ישאל בדבר ה'". ושם בהמשך התשובה "הלא ידוע שהקדוש רבי אברהם ואביו הקדוש זכרונם להי העולם הבא לא היו רבנים ורק מחמת גודל קדושתם ויראתם נשמעו דבריהם לכל הגליל וינהו אחריהם ללמוד תורה ויראה מהם גם נתנו להם נדבות לכבד יראי השם כמותם ירבו בישראל ושאלו עצות כאשר ישאל איש בדבר אלקים כי היו בעלי רוח הקודש ותפילתם ודיבורם בקדושה עשו פרי". (שו"ת דברי חיים חו"מ סי' לב).

מסופר שכאשר נפל אביו הרה"ק מהרי"ץ על ערש דוי נסע בנו רבי אברהם אל הרה"ק מרוז'ין זי"ע עם פדיון נפש להזכיר את אביו, וכאשר נתן את הקוויטל עם הפ"נ להרה"ק מרוז'ין התחיל הרה"ק מרוז'ין לדבר עמו על עניני העולם הזה, ורבינו השיב על כל דבר "השי"ת יעזור וישלח רפו"ש לאבי", והשומעים התפלאו על דבריו כי היה נראה שאין שום קשר בין דיבורי רבינו לדיבורי הרה"ק מרוז'ין, אמנם כאשר יצא רבינו הפליא זאת הרה"ק מרוז'ין באמרו "א פלא, א פלא. אזוי א יונגעראמאן זאל אזוי ענטפערן אלעס צו דער זאך".

ואמר שנתן לו אז סמיכה.

אף אביו הקדוש התבטא עליו "אלמלא באתי לעולם הזה רק כדי להביא את נשמתו של בני רבי אברהם'טשי די לי בכך".

המשך יבוא בעז"ה

ויקרא באוני העם ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע (ד כז)

איתא בתנא דבי אליהו רבה (פרק יג, אות יב), וכיון שקיבלו ישראל מלכות שמים בשמחה ואמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע מיד אמר הקב"ה למשה, דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה וגו'.

להבין השייכות בין ב' העניינים, בהקדם מאמרו רבינו יהודה צבי (מסטרעטין) זי"ע, ומטו ביה משמיה דבנו רבינו אברהם, לפרש דברי הכתוב "ובחרת בחיים" (דברים ל יט),

הנה קשה, מי פתי לא יבחר לעצמו חלק החיים מחלק המוות, עד שיצטרך לומר ובחרת בחיים כאדם האומר לבנו בחר לך חלק יפה בנחלתי, ועוד למה נאמר ובחרת בחיים בתוספת ב' ולא נאמר ובחרת חיים, אלא שעניין הבחירה הוא לבחור בין חלק גרוע לחלק יפה ומשובח יותר, ובא הכתוב ללמדנו שאפילו בעניין החיים הן התורה והמצוות שהם חיי עולם, יש לבחור היפה והמשובח יותר,

והוא כי ההונאה ברכי העבודה מצויה מאוד, ודברים רבים שאצל האדם למצויה יחשב והוא טובר שהוא מצד היצר הטוב, באמת הוא מצד היצר הרע * , ובכל מעשה ומעשה אף של מצווה צריך האדם לבחון הדק היטב אם אין בו סרך איסור וכעניין מצווה הבאה בעבירה וכיו"ב.

וזהו שאמרו רבותינו (אבות ב א) איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם, היינו מיירי כבר בדרך ישרה לעבודת ה' ועם כל זאת יש לבדוק איזה דרך ילך בה ללא כל שמץ עבירה ואיסור.

ועל זה הזהירנו הכתוב ובחרת בחיים, רצה לומר בחיים ולא כל חיים אלא רק דרך כזו מנוקה מכל עוון גם בקיום מצוות ה' ושלא להונות עצמו בזה. ולכן כשבא השי"ת לצוות על מצוות התרומה, הזהיר את בני ישראל ויקחו לי - לשמי (שמות כה ב ופרש"י שם), כלומר שלא יהיה בממון זה שום נדנדור איסור כמו שמצד לעיתים, אלא שיקיימו המצווה לשם ה' בנקיות ².

והשתא אתי שפיר, דבני ישראל קיבלו על עצמם נעשה ונשמע, היינו שאכן יקיימו את המצוות כולן אך טרם קיום כל מצווה וכל מעשה טוב ישמעו ויבחנו אם אין בזה חשש איסור לא תעשה, וכיון שקיבלו זו הדרך על עצמם, מיד נתן להם השי"ת מצות תרומה שבה צריך זהירות ביותר בזה.

(נר אברהם תרומה)

* השווה למאמר הבש"ט הק' (בראשית אות קמ"ז), שוחט משום מאי חייב אמר רב משום צובע (שבת ע"ה ע"א), ובתוס' שם כתב אשוחט בעלמא קאי, וכו' וצריך לומר שבשביל זה נענש שושה עצמו ליצר טוב וכו' ובה יבין השוחט דעלמא חייב, וקשה הא לך נבוא, ומשני משום צובע שהוא צובע עצמו בדמות יצר טוב וראה קדושת לוי פ"ר וישלח ד"ה הצילנו נא בתה"ד שפעמים חס ושלום היצר הרע מית לעבירה ולעין אדם מראה מצוה ועל דרך זה מתקרב לאדם ללכודו בהרהר לעשות עבירה ע"ש, וכו"פ בזכרון זאת. ועיין בן יהודיע סוטה ל"ד ע"ב

² וכמה"כ לא יעילו אצרות רשע וצדקה תציל ממות (משלי יב), ועיין מהרש"א (ב"ב י"ע"א) שבין דבריו פ"י כתוב זה דממון הגזול לא יועיל לעשות בו צדקה.

וראה בספר אהבת דוד להחיד"א בדרוש לשבת זכור (עמוד י"ב) מה שפירש בדרך הפלא שהמן רצה ליתן את עשרת אלפים ככר כסף לצדקה שתגן עליו, והנס היה שאחשורוש לא לקחו ממנו (שאז היה הנפרך לממונו בדינא דמלכותא) אלא החזירו לו והוא נתנו וע"כ לא הגין עליו כיון שהיה ממון גזול, ובתוך דבריו ל' וכבר כתבנו במק"א כי עין בעין נראה עשיר עם אשר הרבו לעשות צדקה והיו לשמה כרגע, ואחד מהתשובות שיש הוא שממונם לא היה ביושר רק בעושה ובמזל, ולכן אותה הצדקה אדרבה מזכרת עוון, וזש"ה בצדקה תכנוני - אך- רחמי מעושה.

מבאר הישועות

לידי המערכת הגיע בשבוע זה סיפור מפעים מכוחו של אותו צדיק.

וכך מספר אחד מבני המשפחה. יהודי יקר שבביתו היתה בת בוגרת, נסע להשתטח על ציון רבינו ולהעתיק עבור זיווג הגון בשבילה (וכנודע סגולת המקום לזיווגים הגונים).

הישועה לא אחרה מלבוא וכעבור זמן קצר באה בברית האירוסין למזל טוב, והקימה בית נאמן בישראל.

כשעברו כמה שנים מנישואיה ועדיין לא נפקדה בזרע של קיימא, החליטו בני הזוג לנסוע לציון רבינו ולהתפלל שתתמשך הישועה בשלימות ויזכו לחבוק פרי בטן.

ואכן בשנת תשפ"א נסעו והעתירו בקברו של רבינו ביום ההילולא – כ"ח תמו.

פחות משנה חלפה, ובני הזוג נפקדו בבן זכר למזל טוב.

וכמו משמיה הודיעו "בואו וראו כמה גדול כוחו של אותו צדיק נשגב", ביום כ"ח תמו לשנת תשפ"ב, יומא דהילולא קדישא של רבינו, זכו להכניס ברוב שמחה וגיל את בנם בכורם בבריתו של אברהם אבינו.

הגליון יו"ל בסיוע של
מוה"ר שלמה בן מאטיל חי"ו
זכות רבינו תעמוד לו להצלחה בכל העניינים

חלק מהוצאות הגליון נתנדבו
לזכות חנה בת הינדא עפרה
לזיווג הגון בקרוב

חלק מהוצאות הגליון נתנדב ע"י
הרה"ג ר' אליעזר אייכנשטיין שליט"א
לרגל הנחת תפילין לבנו
הבה"ח שמואל עקיבא ני"ו
זכות רבינו תעמוד לו להצלחה בכל העניינים

באר המעשיות

"ונתנו איש כופר נפשו" (קריאה לשבת שקלים)

להרה"ק ר' שלום שכנא מפראהאביטש זי"ע היו ב' בנים. בנו בכורו היה הרה"ק ר' אברהם שמילא את מקומו זמן קצר ונסתלק בדמי ימיו, ובנו השני היה הרה"ק מרוז"ן זי"ע. זמן מה לאחר הסתלקות הרה"ק ר' אברהם, הגיע יהודי אחד אינו מוכר אל אחיו הצעיר הרה"ק מרוז"ן, ובידו שק מלא זהובים. הניח היהודי את השק על שולחנו של הצדיק, וביקש הימנו ליטול ככל אשר יחפץ. אולם הצדיק לא נענה לבקשתו והכריז בדיבור נחרץ, איני חפץ להנות ממעות אלו ולא אקח מהם ולא כלום.

גם כשהפציר האיש עד למאוד עמד הצדיק בסירובו ומאן ליגע בכסף באמרו "הכסף נתן לי אך ורק במטרה להציל נפשו מדינה של גיהנום ועל כן לא אקחהו".

האיש יצא מחדר קדרו בפחי נפש ולבקשת החסידים אשר סובבוהו וביקשו להבין פשר דבר סיפר להם:

חבר נאמן היה לי, ידיד נפש אשר נתגדלנו יחד בימי נעורינו, ונסתובב הדבר שנשאנו נשים מאותו ישוב ודרנו בשכנות. ידידותנו היתה להפליא ומרוב האהבה בינינו סעדנו כל יום בצוותא, כשיום אחד בא ידידי לביתי לסעוד ולשוחח עמי ובמשנהו הייתי אנכי הולך לביתו. כך חיינו בצוותא שנים ארוכות עד שבמשך השנים החלטנו שידירות מופלאה זו תתמשך אף לעולם הבא, והתחייבנו בכתב זה לזה שכאשר יסתלק הראשון מבינינו לעולם האמת ירד מפעם לפעם אל חברו בחלום הלילה ויספר בפורטרוט מה נעשה בדניו.

כשעלה חברי לעולם שכולו טוב, ציפיתי בכליון עיניים שיבוא אלי ויקיים הבטחתו אך הוא בושש מלבוא. חיכיתי וקויתי ימים רבים אך הוא נתמהמה מלקיים ההבטחה עד שנתיאשתי מזה.

והנה לאחר זמן מרובה נתגלה אליי לפתע בחלומי וביקש שאמחל על שלא קיים הבטחתו וכך סיפר.

הביאו אותי לפני בית דין של מעלה שעיינו בכל מעשה ומעשה שעשיתי בימי חולדי ויצא הפסק מאיתם להכניס אותי לגיהנום. גם זאת לזכות יחשב כי עונשים רבים יש אשר המה קשים יותר מהגיהנום.

שהייתי שם איזה זמן כשאני בצער גדול ביותר, ובודאי לא ניתנה לי הרשות לירד לעולם הזה להודיעך מה נעשה. לאחר זמן נשמעה פתאום הכרזה "פנו מקום לצדיק רבי אברהם" והרשיון ניתן לכל יושבי צלמוות לעמוד בפתחו של גיהנום ולהתבונן בשכר הצדיק בדרכו לגן עדן, אשר פתחו סמוך לפתח הגיהנום הוא.

כמובן למען כבודו של צדיק ציינו את הגיהנום לפני עוברו שם. עמדנו אפה בפתח הגיהנום ונאמר לנו אשר צדיק זה הוא בנו של הצדיק רבי שלום שכנא ונכדו של המלאך הקדוש.

באמצע דרכו נעצר הצדיק על עומדו וסירב להמשיך בדרכו עד אשר יקבצו אליו את כל הנשמות אשר היו מקושרות אליו בימי חייהו. ראיתי כיצד הכריזו הכרוזי שכל מי שנסע לצדיק הלוי בימי חייו פטור מדינה של גיהנום ויש לו רשות ללכת אחרי רבו. מיד נתקבצו סביבו כל אלו חסידיו ומקושרות ופטרו אותן בשלום. שוב הודיע הכרוזי שגם כל מי שזכה לראות את הצדיק בימי חייו רשאי להצטרף אליהם וגם אז התקבצו נשמות רבות והלכו בעקבותיו. בשלישית קרא הכרוזי שאף מי שנתן מעות לטובת הצדיק פטור מדינה של גיהנום וילך אחריו, וכמקודם נאספו עוד נשמות רבות והצטרפו אליהן.

לפתע עלה בזכרוני שגם אני נתתי מעות לצרכי צדיק זה אך לא עלה בידי להיזכר אימתי עשיתי זאת, אף על פי כן לא הנחתי להזדמנות זו לחלוף וקראתי בקול גדול שגם אני נתתי לו מעות וברצוני לילך עמו. מיד הביאו אותי לפני הצדיק והוא אימת את דברי באמרו שפעם בנו בית דירה עבורו ואני נתתי רובל כסף לאחד מאנשי שלומו שקיבץ מעות עבור זה.

תיכף ומיד ניתנה גם לי הרשות ללכת עם כל הנשמות האלו והלכנו כולם אחריו. כשבאנו אל היכל הצדיק חלקו אותנו לשלושה קבוצות. אלו שנסעו אליו, נכנסו עמו להיכלו וניתנה להם הרשות לעמוד סביבותיו, אלו שראוהו בימי חייהם הועמדו מרחוק, ואלו שלא נסעו עליו ואף לא ראו אותו מעולם אך הוויילו מממונם עבורו, הועמדו סביבות היכל מבחוץ. ועתה אחי ורעי, סיים חברי, אין ביכולת אנושית לשער ולהעריך את גודל התענוג שיש לנו העומדים מבחוץ, ואם כך הוא העונג שלנו, מי יוכל לתאר את עוצם התענוג הנשמות שזכו ליכנס אל תוך היכלו של צדיק.

ועתה אחי, הניחה נא לי, ביקש ידידי בתחנונים, ואלכה ואשובה אל מקומי כי קשה עלי עד למאוד לעזוב את מקומי הנעלה ואת התענוג העליון שם. תיכף אמרתי לידידי שאיני חפץ למונע אותו מהתענוגים והששועים בעולם העליון ואני מוחל לו את הבטחתו. ענה ואמר חברי, מאחר שהיטבת איתי ומחלת לי על השעבוד, אגלה לך סוד גדול שייטיב לך במאוד מאוד. שמעתי

אומרים בעולם האמת מחוץ להיכל הצדיק בהאי לישראל "ואולם אחיו הקטן יגדל ממני". לשאלתי

מיהו ואיזהו אחיו הקטן נאמר לי שזהו הצדיק רבי ישראל מרוז"ן, כך סיפר חברי ונעלם ממני.

כשהתעוררתי משנתי זכרתי את החלום לכל פרטיו, וגמרתי בדעתי לנסוע תיכף לצדיק מרוז"ן, לקבל פניו וגם ליתן לו מעות, למען ייטיב לי באחריתי ויציל את נפשי מדינה של גיהנום. על כן באתי לכאן והתחננתי לפני הרבי שיתול ממעותי ככל שיחפץ. אך כשהרב הקדוש הרגיש בכוונתי וידע שעיקר רצוני אינו לדבק בו אלא להיפטר מעונש הגיהנום, מיאן

(בית רוז"ן)